

Brüssel, 12. juuli 2022
(OR. en)

10606/22

ECOFIN 662
UEM 183
SOC 396
EMPL 268
COMPET 538
ENV 655
EDUC 259
RECH 406
ENER 328
JAI 947
GENDER 119
ANTIDISCRIM 93
JEUN 131
SAN 411

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 10596/22

Teema: Riikide rahanduse jätkusuutlikkuse 2021. aasta aruanne
– Nõukogu järeldused (12. juuli 2022)

Delegatsioonidele edastatakse nõukogu järeldused riikide rahanduse jätkusuutlikkuse 2021. aasta aruande kohta nõukogu (ECOFIN) 12. juuli 2022. aasta istungil vastu võetud kujul.

RIIKIDE RAHANDUSE JÄTKUSUUTLIKKUSE 2021. AASTA ARUANNE

– Nõukogu (ECOFIN) järeldused –

Nõukogu (ECOFIN):

1. PEAB TERVITATAVAKS komisjoni riikide rahanduse jätkusuutlikkuse 2021. aasta aruannet, milles ajakohastatakse hinnangut riikide rahanduse jätkusuutlikkuse riskidele kogu Euroopa Liidus, tuginedes täiustatud mitmemõõtmelisele lähenemisviisile ja 2021. aasta rahvastiku vananemise aruandele; VÕTAB TEADMISEKS aruandes rakendatud metoodikat puudutavad täiendused, eelkõige võla jätkusuutlikkuse analüüsi lihtsustamise ja täiustamise, võttes arvesse ka taasterahastust „NextGenerationEU“ tulenevate investeeringute mõju SKP kasvule keskpikas perspektiivis ning lisades kliimamuutustega seotud eelarveriske kirjeldava analüüsi sellele analüüsile, märkides samas, et analüüsis ei ole seni arvesse võetud taasterahastust „NextGenerationEU“ tulenevate reformide võimalikku mõju SKP kasvule keskpikas perspektiivis; KINNITAB TAAS komisjoni teostatava riikide rahanduse jätkusuutlikkuse analüüsi erinevaid funktsioone, sealhulgas liikmesriikides tekkida võivate eelarveriskide tuvastamine, et nendest lähtuda poliitiliste nõuete ja soovitude koostamisel stabiilsuse ja kasvu pakti ning Euroopa poolaasta raames; TUNNISTAB, et komisjoni kevadpaketi tehtud ajakohastused kinnitavad üldiselt 2021. aasta riikide rahanduse jätkusuutlikkuse aruande järeldusi, kusjuures mõningaid muudatusi on täheldatud riskiklassifikatsioonis;

2. VÕTAB TEADMISEKS komisjoni hinnangu, millest ilmneb, et enamikus liikmesriikides on otsesed eelarveriskid üldiselt piiratud, kuigi eelarve ja makromajanduslik haavatavus püsivad. Taasterahastu „NextGenerationEU“ rahastus ning taaste- ja vastupidavusrahistu raames tehtavate investeeringute oodatav mõju majanduskasvule mängivad olulist rolli lühiajaliste riskide leevendamisel. Kuid suur võlatase, mis COVID-19 kriisi tagajärjel veelgi suurenes, ja väga negatiivne rahvusvaheline netoinvesteeringu positsioon mõnes liikmesriigis on olulised lühiajalise haavatavuse allikad;

3. VÕTAB TEADMISEKS, et komisjoni hinnang näitab keskpikas perspektiivis, kui poliitikat ei muudeta, et mitmel liikmesriigil on suured riskid, peamiselt tingituna valitsemissektori kõrge võlatasemest ja tõusvatest võlatrajektooridest, mis kajastavad nõrka algset eelarveseisundit ja mõnel juhul prognoositavat elanikkonna vananemisega seotud avaliku sektori kulutuste suurenemist ning samuti tundlikkust negatiivsete majandusšokkide suhtes, sealhulgas vähemsoodne intressi ja majanduskasvu vahe; NENDIB, et hindamisel võetakse arvesse täiendavaid tegureid: ühest küljest on täiendavaks riskiallikaks tingimuslikud kohustused, mis on eelkõige seotud riigigarantiidega, teisest küljest on riski maandavateks teguriteks valitsemissektori võla struktuuri paranemine, eelkõige tänu pikematele keskmistele lõpptähtaegadele, ning taaste- ja vastupidavusraha raames rakendatavate struktuurireformide oodatav soodne mõju; MÄRGIB Venemaa Ukraina-vastasest agressioonisõjast tulenevat majandusprognooside erakordset ebakindlust ning kõrge inflatsioonitasemest tulenevaid väljakutseid;

4. VÕTAB TEADMISEKS, et komisjoni hinnang näitab pikas perspektiivis, kui poliitikat ei muudeta, et mitmed liikmesriigid seisavad silmitsi suurte riskidega, mis tulenevad peamiselt elanikkonna vananemisega seotud kulude prognoositavast suurenemisest ja mõnel juhul valitsemissektori kõrge võlatasemega seotud haavatavusest; TULETAB MEELDE olulisi riikide rahanduse jätkusuutlikkusega seonduvaid, demograafilisest muutusest tingitud väljakutseid pikas perspektiivis;

5. TUNNISTAB, et valitsemissektori kõrge võlatase võib takistada majanduskasvu ja vähendada liikmesriikide suutlikkust tagada vastutsükliline stabiliseeriv mõju jätkuva majanduslanguse korral ning võib tähendada negatiivset ülekanduvat mõju eelkõige euroalal;

6. RÕHUTAB, et 2021. aasta riikide rahanduse jätkusuutlikkuse aruande järelduste kohaselt tuleb, kui majandustingimused seda võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon keskpikas perspektiivis ja tagada võla jätkusuutlikkus, suurendades samal ajal investeeringuid, muu hulgas selleks, et saavutada rohe- ja digipööre; TUNNISTAB, et kavandatud struktuurireformide rakendamine, sealhulgas taaste- ja vastupidavusrahastu raames ning kooskõlas Euroopa poolaasta raames esitatud riigipõhiste soovitustega, on oluline element riikide rahanduse jätkusuutlikkusega seotud riskide vähendamisel; RÕHUTAB, et riikide rahanduse jätkusuutlikkuse probleemidega tegelemise poliitikameetmete asjakohane kombinatsioon peaks keskenduma majanduskasvu ja riikide rahanduse usaldusväärsuse suurendamisele, sealhulgas pensioni-, tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteemide reformimise kaudu, ning makromajandusliku finantsstabiilsuse tagamisele; MÄRGIB, et kliimamuutustega seotud väljakutsed nõuavad, et lisaks tõhusale leevendamise- ja kohanemispoliitikale võtaksid liikmesriigid kliimamuutuste mõju järjest enam arvesse ka eelarve planeerimisel;

7. KORDAB vajadust jätkata asjakohaste poliitikameetmete võtmist kõigis elanikkonna vananemisega seotud valdkondades, võttes arvesse riikide eripärasid ning vältides meetmeid, mille tulemuseks on juba rakendatud jätkusuutlikkust suurendavate reformidega saavutatu nullimine. See hõlmab täiendavate meetmete võtmist tegeliku pensioniea tõstmiseks, sealhulgas edendades pikemat ja suuremat osalemist tööturul ja vältides varast lahkumist tööturult, võttes pensionisüsteemide kavandamisel arvesse eeldatava eluea muutusi;

8. KUTSUB LIIKMESRIIKE, eelkõige neid, kelle puhul jätkusuutlikkusega seotud riskid on keskpikas perspektiivis suured, ÜLES järgima 2023. aasta järgsel perioodil eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada keskpikas perspektiivis usaldusväärne eelarvepositsioon ning tagada keskpikas perspektiivis võla usaldusväärne ja järkjärguline vähendamine ja riigi rahanduse jätkusuutlikkus järkjärgulise konsolideerimise, investeeringute ja reformide kaudu kooskõlas riigipõhiste soovitustega; KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES võtma aruande tulemusi arvesse oma analüüsides, sellest tulenevates poliitilistes nõuetes ja soovitustes stabiilsuse ja kasvu pakti ning Euroopa poolaasta raames. Nõukogu ja komisjon jätkavad riikide rahanduse jätkusuutlikkusega seotud strateegiate ja arengute korrapärasest seiret, sealhulgas kaasates hindamisse makromajanduslike ja finantstingimustega seotud uued arengud, eelarvepoliitika ja struktuurireformid, eelkõige pensioni-, tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteemide valdkondades;

9. KUTSUB komisjoni ÜLES teostama riikide rahanduse jätkusuutlikkuse korrapärase ja põhjaliku üldhindamise 2025. aasta alguseks, sealhulgas kasutades tulevases 2024. aasta rahvastiku vananemise aruandes esitatud elanikkonna vananemisega seotud kulude ajakohastatud prognoose, ning teavitama asjaomaseid nõukogu ettevalmistavaid organeid õigeaegselt võla jätkusuutlikkuse analüüsi aluseks oleva metoodika asjakohastest muudatustest. See hõlmab riigi rahanduse jätkusuutlikkuse hindamise metoodika edasist täiustamist ja koostöös liikmesriikidega oma töö jätkamist kliimamuutustega seotud eelarveriskide analüüsimisel; KUTSUB komisjoni ÜLES vahepealsel ajal komisjoni jätkusuutlikkuse hinnangut (võla jätkusuutlikkuse analüüsi kaudu) korrapäraselt ajakohastama. Majandus- ja rahanduskomitee ning majanduspoliitika komitee peaksid põhjaliku üldhinnangu alusel nõukogule aru andma.
